

A zsidókérdés-magyar szemmel

Írta: vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre
országgyűlési képviselő

1.

Úgy érzem, tartozom vele önmagamnak is, de a nyilvánosságnak is, hogy elmondjam *mai felfogásomat* a zsidó kérdésben. Azok közé tartozom, akik nem szeretik a félhomályt és nem szívesen állanak rövid időre sem bizonytalan vagy kétes megvilágításban, ha már egyszer a legkeservebb magyar sorsra: „közéletre” adták fejüket. Úgy érzem, volt elvbarátaim közül ép úgy sokan félreértették az én állásfoglalásomat a hitleri Németbirodalom várható, bejelentett, meg is kezdett külpolitikájával és politikai módszereivel, világnézeti nekivadulásaival szemben, mint ahogy félreérthették volt ellenfeleim.

Sohasem titkoltam, hogy a gyökeresen magyar, emberséges és korszerű világszemléletnek nagy jelentőségét látom a kibontakozás és a jövő szempontjából. De végzetes túlzás volna, ha a magyar politikát és különösen a magyar külpolitikát egészen áttolnánk világnézeti síkokra, ez a politikai gondolat megtagadása volna, megtagadása a magasrendűen politikus ezeréves magyar múltnak is. A hitleri „forradalom” számunkra nem lehet világszemléleti kérdés, mert az minden nemzet és állam benső ügye, amibe nem illik avatkozni. A magyar nemzetet az kell, hogy érdekelje mindenek fölött, mit jelent ez az átalakulás a magyar politika, az európai politika és a magyar nemzet léte, szabadsága, fejlődése szemszögéből. Maga a hitleri világnézet pedig csak másodsorban érdekelhet bennünket, legfeljebb azért, mert utóvégre európaiak vagyunk s a számban legnagyobb európai nemzet a maga hatalmas kulturális és gazdasági szuggeszciójával, a politikai idegszálain kívül is éreztetheti befolyását, vonzó

vagy taszító, biztató vagy lebeszélő irányban minden európai ország népével, de különösen velünk, a szomszédos Ausztria, az ősrégi magyar-német kapcsolatok s nem utolsó sorban derék németnyelvű honfitársaink révén.

Egészen természetes, hogy a hitleri módszerek a zsidósággal szemben, melyek az én megítélésem szerint a középkorias zsidóüldözés bélyegét viselik magukon minden tervszerűségük és módszerességük mellett is, minden országban újból a zsidókérdés felé terelik amaz országok lakosságának figyelmét, ahol jelentékeny zsidóság él s különösen, ahol a zsidó kérdés megnyugtató megoldása késik. Azt hiszem, Csonkamagyarországot nyugodtan számíthatjuk ezek közé az országok közé.

Bármilyen sok csúf rágalomban volt részem a közeli hónapok során a hitlerizmussal mint külpolitikával és mint módszerrel s mint alkotmánnyal szemben elfogult álláspontom miatt, sohasem tagadom le, sohasem tagadom meg, hogy Magyarországon igenis van zsidókérdés. *Nem tagadtam meg és nem jogom megtagadni soha egész politikai gondolkodásomnak azt az alapvető elvét, hogy ha nagy nemzeti politikát akarunk csinálni, a tősgyökeres magyarságot, a szorosabb értelemben vett magyar fajt a nemzet egész életében, művelődési, gazdasági, politikai életében egyaránt, meg kell erősítenünk s az utóbbi évszázadban túlságosan sok idegen vérral telített középosztályunkban is túlnyomó többségre és hatalomra kell juttatnunk.* Nemcsak abból a természetes önzésből, mert ez a faj nem akar és nem akarhat a maga legbensőbb énjéről lemondani, beleszürkülni és belevizenyősödni valami színtelen és jellegtelen „középeurópaiságba”, hanem azért is, mert a *tősgyökeres magyarság őrzi lelkében, vérében és idegrendszerében a nemzet ezeréves nagy tulajdonosságait, képességeit: Európában, különösen Középeurópában kimagasló, színes eredeti, politikai, katonai és művészi kollektív zsenijét.* Vegyük csak elő a száz év előtti magyar országgyűlés naplóját s aztán vegyük elő a mai országgyűlés naplóját, vessük össze őket: nem lesz nehéz megmondani, melyik képvisel magyarabb és európaibb szellemi vonalat, pedig amaz csak a 600.000 főnyi magyar nemesség törvényhozása volt!

Ebben azonban már megmondtam közvetve: a húszas éveknek azt a felfogását, hogy minden magyar baj visszavezethető a zsidóság túltengésére a középosztályban s a magyar köz- és magánéletben nem osztom. Én a magyar vér elapadottságát panaszolom a középosztályban, a tősgyökeres magyarság félreszorítottságát, erői szabad kibontásának akadályait, s ebben az eredőben a zsidóság középosztálybeli túltengése mellett bőségesen szerepeinek egyéb bajok és egyéb túltengések is. S ha ma a zsidó kérdést sok tekintetben másképp látom, mint láttam a húszas évek elején, ezt főleg annak köszönhetem, hogy azóta jobban belenéztem a szenvedő magyarság életébe, jobban elmélyedtem a magyar történelemben és hitem szerint jobban megközelítettem a magyar belső és külső kérdések gyökereit.

Mindenekelőtt elszakadtam a német antiszemitizmustól. Óriási baja volt a húszas évek nacionalista és keresztény felbuzdulásának, s az akkori antiszemitizmusnak is, hogy német szellemi forrásokból merítette az eszméket és mértéket a zsidó kérdés megítéléséhez. A német antiszemitizmus pedig a maga szörnyű germán faji orihodoxiájával szerintem olyan vizekre bocsátotta a magyar fajvédő mozgalmat, amelyek nekünk lényegében véve örökre idegenszerűek. Nem szólván arról, hogy a germán fajnak, mint az emberiség arisztokráciájának gyermekded hite, legfeljebb a svédek s talán a dánok lelkét melegíthette. Ők a legtisztább germánok Európában. Míg a poroszok ereiben jóval több szláv vér van, mint amennyi idegen vér összevéve az egész magyarság ereibe ezer év alatt beszivárgott. Ez a német antiszemitizmus a német faji egyedülvalóság és tökéletesség s a zsidó faji alsóbbrendűség meséjével és demagógiájával, szörnyű elméleteivel és betürengetegével, nem utolsó sorban pedig a magyar középosztálynak erős és túlságosan friss német vérkereszteződése révén sokat torzított a zsidó kérdés magyar szellemű és helyes megítélésén. Én azóta sokat lapoztam az ó és új-testamentomban. Alaposan átolvastam Mózes öt könyvét és megállapítottam belőle, hogy valójában igen magasrendű erkölcsiség, erkölcsi mérték és a világtörténelem legnagyobb nemzetpoliikusának a *géniusza*

tükröződik. S ha van is az ó-testamentumban durvaság is, az embertelen önzésnek s más erkölcsi eltévelyedésnek is nem egy kegyetlen megnyilvánulása, melyik nép őstörténete van ezek híjával? Utóvégre Atila például mint hatalmas, lényegében nagylelkű uralkodó egyéniség áll szemünk előtt, de aligha ütötte meg Macdonald angol miniszterelnök mai szociális szemléletének mértékét. És ha aztán egy-egy próféta nemes alakját szemléli az ember, vagy éppen átlendül az új-testamentumba s ott elolvassa az Apostolok Cselekedeteit érett fejjel, vagy Pál apostol leveleit, bizony-bizony nehéz meghatódás nélkül olvasni a tisztult erkölcsi felfogásnak és hősi önfeláldozásnak, önzetlenségnek és tisztaságnak e csodálatos megnyilatkozásait két ezredév távlatában. Pedig hiszen hát ezek az apostolok egytől-egyig mind zsidók voltak! Persze lehet arról is beszélni, hogy más ma a nyugati — szefárd — zsidó és más a keleti s hogy az elnyomás évszázadai s a zsidóság egyoldalú foglalkozásbeli múltja sok kevésbé rokonszenves vonást rakott erre az ősi néplélekre és sok minden régi erényt talán el is torzíthatott. De egyszerűen odavetni a zsidóság egyetemes faji és erkölcsi alsóbbrendűségét: szerintem nem emberséges és nem igazságos dolog, amit nemcsak az ókor, de az újkor történelméből vett bőséges adatokkal is könnyű megcáfolni.

Egyéb tekintetben károsan befolyásolta a zsidókérdés magyar megítélését a forradalmak után, a 20-as évek elején a német antiszemitizmus szuggesztioja. A magyar politikus faj, a német nem az s a kifejezetten politikus német életszemlélet termelte ki azt a hiedelmet, elméletet és módszert, hogy a zsidókérdést politikai, szociális, gazdasági összefüggéseitől *elvontan* egy ország, társadalom, egyéb problémáitól *elkülönítve önmagában* is meg lehet oldani és így kell megoldani. A háború óta eltelt szomorú 14 év megtaníthatott rá mindnyájunkat, hogy részletkérdéseket a nagy egészből kiszakítva sohasem lehet helyesen sem megítélni, sem megoldani.

A zsidókérdés pedig idehaza nálunk csak egy kicsi részlete, szeletkéje az egész nagy egyetemes magyar problémának. Ha vannak is erős faji vonatkozásai, végső fokon a magyar nemzet társadalmi és állami berendezkedésének

alapvető kérdéseibe torkollik s *csak azokon keresztül oldható meg.*

Minden oldalról, a zsidóság részéről is nyílt szemmel és az észszerű és becsületes megoldást kereső jóakarattal kell szembenézni a tényekkel és az igazsággal. A zsidóságnak is be kell látnia, hogy bárminő történelmi okai is vannak annak, hogy a magyar zsidóság túlnyomórészt a középosztályba zsúfolódott bele és pedig igen nagy részébe lelkileg asszimilálatlanul. Számának és gazdasági hatalmának, szellemi befolyásának aránytalanságát a társadalom természetes egyensúlyösztone, arányosságra, egyensúlyozódásra törekvő belső élettani parancsa nem tudja tartósan elviselni. Hiába tiltakozom és érvelek például ama szerencsétlen felfogás ellen, mely mércsikéli: mennyire szárnyalja túl a protestánsok országos számarányát a vezető pozíciókban való elhelyezkedésük, egy bizonyos mértéket meghaladó aránytalanság feltétlenül gyanút és ellenségeskedést kelt, bármennyire is menteni tudom a jelenséget, vagy bármily szépen tudnám megokolni. Valójában nincs is ilyen protestáns katolikus aránytalanság, mégis már a *látszatok* is nyugtalanságot keltenek. Bizonyos azonban: ha a protestánsok gazdasági és szellemi hatalma, befolyása csak megközelítőleg olyan mértéket öltene, szemben a katolikusokéval, mint aminő a zsidó kisebbség aránylagos hatalma az óriási keresztyén többséghez viszonyítva, elfojthatatlan antiprotestántizmus ütné fel a fejét és keresné békés vagy kevésbé békés eszközökkel ez aránytalanság kiegyenlítését. Pedig a magyar protestánsok túlnyomó részükben fajilag is magyarok, a kálvinisták meg éppen 100 százalékban: holott a zsidóság tömegei egy sokezeréves ragyogó *külön mait* és világtörténelmi jelentőség, küldetés, hagyomány beidegzettségét is hordozzák magukban. S a világ zsidóságának asszimilált, sőt beolvadt elemeivel szemben ott a — főleg keleti — többség, mely széles tömegeiben még mózesi nemzetszervező, nemzetpetrifkáló zseni szuggesztíója és parancsa alatt valami különös és egyedülálló államnélküli nemzetnek tudja magát, túl országhatárokon és világrészeken; de a nyugati zsidóság nagy részének idegeiben is ott rezeg még ez az államfölötti nemzeti összetartás. Ezt el kell,

hogy ismerje a művelt, jóindulatú, magyarsággal együttélni kívánó, vagy éppen a magyarságba beolvadni kívánó zsidóság is.

II.

Messze vezetne, ha az okokat kezdenénk nyomozni, amelyek 444.000 zsidó vallású egyént zsúfoltak Csonka-magyarországra s annak nagyobb részét is a középosztályba, vagy a középosztály közvetlen közelségébe. Nagy oka ennek a magyar történelmi fejlődésnek ama hiányossága, hogy a magyarság mérhetetlen *vért* vesztett Mátyás király halálától a törökök kiveréséig eltelt két század alatt, a magyar városok elpusztultak s különben is a magyar inkább a nemességben vagy a parasztságban rögződött meg, a kevés ösöztön vitte a polgári élet felé, amit különben ellenséges hatalmak is igyekeztek a magyarság elől lehetőleg elzárni a habsburgi századokban. A magyarság egész lelki habitusának is része van abban, hogy a magyarság tösgyökeres tömegei szinte kívülrekedtek a polgári rétegeken s a polgári fejlődésen. A magyarság főleg politikai, katonai, művészi, faji génusza nehezen és lassan barátkozott meg, máig sem egészen, a kapitalista életformákkal: a magyarság faji önzése gazdasági vonatkozásban gyöngébb, mint akár a németségé, akár a zsidóságé. Azt nem szabad számításon kívül hagyni, hogy a 67-es korszak egész gazdasági szociális és kulturális politikája valósággal elzárta a magyar parasztság legjobb értékeit a középosztályba való nagyobbarányú fölemelkedés lehetőségeitől, ez is a zsidóság középosztálybeli arányszámot és érvényesülési erélyeit növelte és pedig egészségtelen módon. De most hagyjuk az okokat s csak a tényt rögzítsük le. A magyar faj és a magyar történelem, — jórészt a maga öncélúságából és önállóságától kiforgatott magyar történelem, — *együtt* viselik a felelősséget a magyar középosztály, általában a magyar társadalom furcsa, tarka, egyetlen belső erőmegosztásáért, aminek csak *egyik* jelensége a zsidó gazdasági és szellemi befolyás aránytalansága.

Bizonyos azonban, hogy kell is, lehet is segíteni ezen a kérdésen, ha nagyon magas szemhatárról nézzük

s mindnyájan egyet akarunk: a belsőleg kiegyensúlyozott és megbékélt magyar nemzetet és társadalmat: nem szabad összevesznünk. Főleg a szellemileg és erkölcsileg magasabbrendű embereknek kell először megtalálniuk a helyes szemléletet és elveket a kérdés megoldásához.

Bevallom: valamikor tíz-egynéhány évvel ezelőtt abban a nekitüzesedett hangulatban, amelyet egyfelől a bolsevizmus és az országvesztés rémségein, megaláztatásain, gyilkos terrorján kelt bosszú és halálos elkeseredés fűtött, másfelől valami nagy ösztönös — sajnos utólag vaknak bizonyult — nekilendülés új nemzeti célok felé, magam is azt képzelem és úgy hittem, hogy ezeken az aránytalanságokon gyorsan, néhány erélyes intézkedéssel, valami általános numerus clausus szellemében való *újraporciózásában* az életnek és javaknak segíteni lehet. És mit jelentett és mit hozott ez a szűk horizontú és szenvedélyekből táplálkozó megítélés a belső helyzetnek? Egy mesterkélt, felülről való szelektálás akaratát és módszerét, amely — ma már beismerhetjük — a tőzsgyökeres magyarság erőarányát sem politikai, sem gazdasági, sem művelődési vonatkozásokban nem javította meg. Talán inkább megromtotta. És pedig miért?

Mikor e kérdést fölteszem magamnak s felelni próbálok rá, úgy érzem, hogy a magyar élet, az *örök magyar élet* gyökeréhez jutottam. Rájöttem arra, nagy belső tuskodások és rengeteg friss tapasztalat során, az ezerév óta szinte egészen tisztán magyarnak megmaradt gyönyörű népünkkel való lelki együííelés feledhetetlen és vigasztaló megnyilatkozásai nyomán, cáfolhatatlan és verhetetlen bizonyossággal, hogy a magyarság: *úrnép a maga egészében*. Úrnép a szó legnemesebb értelmében, amely arra van hivatva, hogy szuggesztiót, *természetes* befolyást gyakoroljon más népekre is a maga szellemének eredetisége, színe, ragyogása, bája, előkelősége és ereje révén. A magyarság ezer év óta, mióta Európában mai helyén megtelepedett, mindig nagyobb életerőt fogott be szellemileg, fajilag és politikailag, mint amennyi területet be tudott népesíteni: a németiség mindig kisebbet népi erejénél. *Nem leigázó, hanem rendező erő sugárzott ebből a magyarságból*. Nem lehet véletlen, hogy a mai országok között a leg-

ősibb állammal a magyarság rendelkezik Európában, olyan területen, amely évezredek óta tűzfészek, bizonytalanság, útkereszteződése világhatalmasságoknak és világ-erők országútja, csatatere volt. *Az ilyen népnek pedig nem használ a felülről való, mesterkéltné, csinált szelekció, csak árt. Az ilyen népnek, amelyben emellett az önkormányzás ősi ösztöne és akarata is lobog: szabadság, az erők szabad játéka, az értékek szabad kiválasztódása kell, igazi életformáját csak úgy élheti ki.* Nem szeretném, ha félreértenének: nem a gazdasági liberalizmus kétes és amúgy is lehetlenné vált „szabad versenyére” áhítozom, hanem olyan társadalmi és állami berendezkedésre, mely az értékek szabad kifejlődését és érvényesülését biztosítja. *Ha én elfojtom magyar földön az erők e magasabb értelemben felfogott szabad mérkőzésének, játékának és érvényesülésének a lehetőségét: nem a zsidóságot sújtom vele első-sorban, hanem a tőzsgyökeres magyart.* Aminthogy ebben a szerencsétlen, németesre ferdült, inkább csak a középosztályra korlátozott, szűk horizontú s elavult fajvédő módszernek a nyomán, ha sikerült is a forradalmak óta egy-egy pozícióból kibillenteni egy-egy zsidót, abba többnyire nem tőzsgyökeres magyar ember ült bele, ami természetes is. Mert a magyarságnak származás, faji tisztaság s elhasználatlan szellemi és erkölcsi erő szempontjából legnagyobb értékei túlnyomó részükben ott kalódnak, tengődnek a magyar parasztság életből kirekesztett milliós tömegeiben, amelyet ez a 14 esztendő ép úgy távol tartott az élet napos oldalaitól, mint a 67-es korszak; talán még inkább ma a csonkahazában és nincsen félezeréves, erős, gazdag, jólszervezett tőzsgyökeres polgárságunk, mint ahogy van a németeknek. És még a bolsevizmus után, nagyszámban a zsidók által irányított vörös terror után sem nyúlt a *magyar állam*, a tömegszenvédeley természetes reakciójának korszakában sem a hitleri módszerekhez, pedig, ha éppen akarta volna, megtehetette volna. Vájjon a német birodalom méltóságának, belső önbizalmának nem csorbája-e az, ha hetvenmilliónyi ember nem is egészen hatszázezer más emberrel szemben csak így tud védekezni?

Mi magyarok vagyunk, szegények s nálunk, nem 0.9%

a zsidóság számaránya, mint Németországban, hanem 5.1%. Meg kell vallani, hogy ez sok. Egy német író mondta találóan: 1—2% zsidó kovász, 5% már dinamit lehet. S mégis népünk 'oserejében, hivatottságában, a mainál nagyobb öntudatába, nagyobb szervezettségébe, okosabb gazdasági önvédelmébe, a magyar államnak és magyar társadalomnak a magyarság egyéniségéhez, lelkéhez, testéhez való újjászabásába vetjük bizalmunk horgonyát és érezzük, hogy a zsidóságot, *mint veszedelmet* ki fogjuk nőni. *Becsületes, természetes, emberséges szelekcióval, amely a zsidóság érdekeinek is csak használni fog.* Hiszen egy csomó névvel hamarosan érzékeltetni tudnám, hogy e 14 esztendő, talán az előző évtizedek is, bennük az általános kontraszelekció a zsidóság igazi értékeinek is csak ártott és a selejtesebb elemeket sodorta az első vonalba és a felszínre. A szemét pedig, amely a mai kontraszelekció révén a zsidóságból is, — máshonnan is — túlságosan előrekerült, vissza fog hullani oda, ahova való.

És még egyet. A magyar középosztálynak ez a megújrodása nagy tömeg friss magyar paraszti vér révén annál fontosabb és sürgősebb, mert egy nagyobb szabású revízió és a magyar nemzet dunavölgyi küldetésének valaminő visszaállítása elképzelhetetlen egy új, helyesebben a régi és igazi: Széchenyi István-i, Kossuth Lajos-i, Deák Ferenc-i és Eötvös József-i nemzeti kisebbségi politika konkrétan bizonyos messzemenő felvidéki, délvidéki, erdélyi autonómiák nélkül. E területeken minél többet kapunk, vagy szerezniük vissza, annál nagyobb teret kell majd átengednünk a tót, román, szerb, horvát középosztálynak és népnek az egész ország politikai és művelődési igazgatásában. Ez pedig új faji veszedelmet jelenthetne a magyarság számára, ha legalább az összefüggő magyar területen élő magyarság középosztálya meg nem telik idejében bő és piros magyar vérrrel s a területek belső társadalmi erőmegoszlásában előre nem nyomul a tőzsgyökeres magyar nép.